

A VÉSEI "ÚJ ÉLET" MGTSZ HELYZETÉNEK RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA:

A vagyonértékelés részletes bemutatása előtt célszerű áttekinteni a szövetkezetre vonatkozó legfontosabb cégismérveket és gazdálkodási, gazdasági jellemzőket.

A vései termelőszövetkezet 1949-ben alakult 8-10 család részvételével "Dózsa" Termelőszövetkezet néven. A lassu fejlődés eredményeként az 50-es években nőtt a TSZ létszáma és vagyona.

Vése és Nemesdéd egyesülése révén 1961. január 1-én átalakult a szövetkezet. A létszámában és vagyonában már jelentős mértékben fejlődött szövetkezet 1968-ban 517 tagot és 117 alkalmazottat számlált.

A varászlói TSZ csatlakozása révén - 1970. január 1-től - tovább bővült a TSZ vagyona és tagjainak száma. Az átalakulás és egyesülés folyamata nem állt meg. 1975. január 1-től a nemesvidi "Alkotmány" MGTSZ 140 főállású taggal, továbbá 94 alkalmazottal és 198 nyugdíjassal egyesült az akkor fejlődésben lévő vései MGTSZ-el.

Az "Egyesült Új Élet" MGTSZ (Vése) legfontosabb tevékenysége a növénytermesztés volt. Elsősorban burgonya és gyümölcs termesztéssel foglalkoztak.

1980-ban a hagyományos alma és körte gyümölcsök mellé a szilva és meggy is csatlakozott.

A földterület 1988 évben 7154 ha volt, melyből 3514 ha volt a szántóterület. Az aranykoronaérték 14,32 volt. Ebben az évben 462 aktív dolgozót tartott nyilván a szövetkezet (nyugdíjasok nélkül). A 462 dolgozóból 247 volt a tagok és 215 az alkalmazottak száma.

A vései és nemesvidi MGTSZ-ek egyesülésekor - 1970. január 1-én - Vése 4360 ha, Nemesvid 2662 ha földterülettel lépett be a közös termelőszövetkezetbe. Ebből a szántóterület 2488 ha, illetve 1517 ha volt. A vései aranykoronaérték 11,15, a nemesvidi 12,55.

Erőteljes állattenyésztés indult meg 1966-tól. A szarvasmarha, sertésállomány dinamikusan nőtt. Az állattenyésztés fejlődéséből kiemelendők az 1968-ban létrehozott tehenészeti-, majd sertés szaktelepek.

Fejlődött a gyümölcsstelepités is. Az 1976 - 1983 közötti időszakban már 340 ha gyümölcssterület betelepítésére került sor. Ebből 60 ha szilva, 40 ha meggy és 240 ha alma volt.

A szövetkezet az 1980-as évek elején megépítette ifjúsági táborát. A tábor a nagy gyümölcsstelepek kiszolgálására, idényjellegű munkaerejének elhelyezésére is lehetőséget nyújtott.

A legfontosabb növényi termények a következők voltak:

- árpa,
- zab,
- buza,
- kukorica és
- rozs.

Az egyes tevékenységek súlyát és szerepét az össztermelési értéken belül jól jellemzik a következő számszerű adatok:

Megnevezés	1981.	1989. (eFt)
- Nettó termelési érték	139.975,-	138.851,-
- Nettó árbevétel	181.513,-	175.261,-
-ebből:- növényterm.	64.305,-	48.969,-
- állattart.	56.475,-	21.600,-
- erdő	3.932,-	9.061,-
- mezőgazd.szolg.	7.619,-	1.245,-
- egyéb alaptevékenység	49.182,-	94.386,-

A szövetkezet az 1980-as években sör palackozását és egyéb élelmiszerip.tev. folytatását kezdte meg mellékágazatként.

Az 1981 évi dolgozói munkadíjak összege 22.353,- eFt-ot tett ki. Ezt figyelembe véve az 533 fő állományi létszám évi átlagbére kb. 50.000,- Ft.

Az 1989-es évben a szövetkezet 31.797 eFt munkadíjat fizetett ki. Figyelembe véve az akkori átlagos állományi létszámot, ez mintegy 72.000,-Ft/fő átlagbér szintjének felel meg.

Az adatokból jól látható, hogy a munkadij színvonala csak nagyon szerény mértékben növekedett.

A szövetkezet induló vagyona 1975. január 1-én 78.332 eFt volt. Ebből Vése 49.762 eFt-ot, Nemesvid 28.570 eFt-ot vitt az egyesülésbe. Az 1980-as év végén az összvagyon: 119.865 eFt-ot tett ki. A vagyongyarapodás révén 1989. december 31-én az összvagyon: 202.601 eFt volt, ebből azonban csak 133.078 eFt a szövetkezeti vagyon értéke.

A szövetkezet 1990 évi helyzetét jól jellemzi a földterület nagyságának alakulása.

Az összes földterület 7.200 ha volt.

Ebből:

- szántó	: 3.522 ha,
- gyümölcsös	: 391 ha,
- gyepek	: 1.352 ha,
- erdő	: 1.699 ha,
- egyéb	: 236 ha.

A szövetkezet mindig kedvezőtlen adottságú térségben gazdálkodott. Ezt jól jelzi, hogy az aranykorona érték 11-13 között mozog.

Ezen a kedvezőtlen helyzeten a különböző szövetkezeti átalakulások (egyesülések) sem tudtak segíteni. Dotáció és támogatás nélkül a szövetkezet életképtelen lett volna. A mezőgazdasági szabályzók erősen dotálták a növénytermesztés, valamint az állattenyésztés egy részét. Az "ültetvény-dotáció" pld. a bekerülési érték 40 %-át is elérte. Jelentős volt a tejtermelés dotációja, illetve a tejen kívül a hizómarha tenyésztés támogatása is.

Érdekes változás, hogy a 80-as évek elején még végtermék orientált dotáció árbevétel arányos dotációvá változott.

A szövetkezet gazdálkodását jól jellemzi, hogy 1974. december 31-én - az egyesülés előtt - 6.755 eFt nyereséggel rendelkezett Vése és Nemesvid együttesen. Sajnos ez a nyereség a 80-as években nem nőtt.

Az 1981-es évben a mérleg szerinti eredmény (nyereség) 5.333 eFt volt,
az 1989-es évben a mérleg szerinti eredmény (veszteség) 19.695 eFt volt.

A szövetkezet az 1990-es évet is veszteséggel zárta.

A gazdálkodás adataiból jól látszik, hogy a szövetkezet nehéz helyzetben van. Évek óta veszteséges, termőterülete kedvezőtlen adottságú. Ugyanakkor az állattenyésztés az egész országban visszaesőben van részben az infláció és a fogyasztói magatartás változása miatt, másrészt a Kormány gazdaságpolitikája, a mezőgazdaság támogatásának hiányának következtében.

A szövetkezet gazdasági helyzetét csak pótlólagos külső tőkebevonás, új tevékenységek megkezdése, illetve új piacok feltárása segítené. Az átalakulásra tehát mielőbb szükség volna.